

הסעיפים אשר יעלו לדיון בישיבת הוועדה ביום 6.2.2018:

סעיף 4 – הגדרות אשר לא הוקראו בוועדה

"ועדת החוקה" – ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת;

"חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

"נושה" – מי שהחייב חב לו חוב;

"צו לפתיחת הליכים" – כמשמעותו בסעיף 3;

"שותפות" – כהגדרתה בפקודת השותפויות;

"שעבוד קבוע" – שעבוד שאינו שעבוד צף;

סעיף 138 – חובת שיתוף הפעולה של היחיד עם הנאמן

מוצע להוסיף במפורש חובה המוטלת על היחיד להעביר לידי הנאמן כל מסמך המצוי שברשותו הנוגע להליך חדלות הפירעון, וזאת כחלק מהחובה הכללית של שיתוף הפעולה המוטלת עליו.

שיתוף פעולה עם 138. (א) היחיד יסייע לנאמן וישתף עמו פעולה ככל הדרוש לצורך לשם מילוי

הנאמן תפקידו, ובכלל זה יחתום על ייפוי כוח ומסמכים, **יעביר לידי הנאמן כל**

מסמך שברשותו הנוגע להליך חדלות הפירעון וייעשה כל הנדרש לשם מימוש

נכסי קופת הנשייה וחלוקתם בין הנושים.

(ב) היחיד יודיע לנאמן בהקדם האפשרי על כל שינוי בפרט הנוגע למצבו

הכלכלי שדיווח עליו לפי חלק זה.

סעיף 210 – הגשת תביעות חוב

בעקבות ההצעה להעניק דין קדימה לשכר העובדים (לרבות פיצויי פיטורין) על סכום העולה על הגמלה שיקבלו מהמוסד לביטוח לאומי, מוצע לקבוע כי בעת הגשת תביעת חוב של עובד, העובד יפחית מתביעתו את הסכום שקיבל כגמלה מהמוסד לביטוח לאומי.

הגשת תביעות חוב 210. (א) נושה בחוב עבר רשאי להגיש לנאמן תביעת חוב, בתוך שישה חודשים

ממועד פרסומו של הצו לפתיחת הליכים, **כאמור בסעיפים 26(א), 106 או 117:**

הנאמן רשאי לבקש מהנושה להשלים פרטים הנוגעים לתביעת החוב, אם סבר

כי הדבר דרוש לשם הכרעה בה.

(ב) **על אף הוראות האמור בסעיף קטן (א), נוצר חוב עבר לאחר מתן הצו**

לפתיחת הליכים, ובכלל זה חוב למוסד לביטוח לאומי הנובע מתשלום גמלה

לפי פרק ח' לחוק הביטוח הלאומי, תוגש תביעת החוב בתוך 45 ימים מיום

היווצרות החוב או עד תום התקופה הקבועה בסעיף קטן (א), לפי המאוחר.

(ג) הנאמן רשאי להאריך את התקופה להגשת תביעת חוב אם מצא כי מתקיימות נסיבות ~~מיוחדות~~ שבשלהן לא יכול היה נמצא מהנושה להגיש את התביעה במועד וכי מן הצדק לעשות כן, בהתחשב בין היתר בשלב בהליך שבו הוגשה הבקשה.

(ד) השר יקבע הוראות לעניין אופן הגשת תביעת חוב, הפרטים שייכללו בה, ובכלל זה פרטים לעניין רכיבי ריבית והפרשי הצמדה, והמסמכים שיש לצרף אליה.

(ה) תביעת חוב של נושה מובטח תכלול גם פירוט של הנכס המשועבד לטובתו ואומדן שוויו ככל האפשר, למעט אם השעבוד הוא כשמדובר בשעבוד צף שחל עליו סעיף 194 לפקודת החברות; השר רשאי, באישור ועדת החוקה, רשאי לקבוע הוראות לעניין אומדן שוויו של הנכס המשועבד ובכלל זה האופן שבו ייערך והנסיבות שבהן יהיה ניתן לשנותו.

(ו) מתביעת חוב של עובד יופחת הסכום שקיבל העובד כגמלה לפי פרק ח' לחוק הביטוח הלאומי, השר רשאי לקבוע הוראות לעניין זה, ובכלל זה הוראות לעניין דרך הגשת תביעת חוב של עובד וחובת דיווח שיחולו על הנאמן למוסד לביטוח לאומי.

סעיף 211 – הכרעה בתביעות חוב

ברוח מה שסוכם בוועדה, מוצע לקבוע בסעיף-קטן (ב) כי הנאמן רשאי, באישור בית המשפט, לדחות תביעת חוב בשל חוב שניתן לגביו פסק דין, אם פסק הדין ניתן על בסיס התנהלות שיש בהם משום תרמית או קנוניה, או אם התקיימו נסיבות אחרות שבגללן פסק הדין ניתן ללא בירור לגופו של ענין ולכן יש חשש ממשי שהוא לא משקף את חובו של היחיד.

כמו כן, מוצע בס"ק (ה), לפטור את הנאמן מבירור תביעות חוב אם מצא שאין טעם לכך משום שאין מספיק נכסים בקופת הנשייה כדי לחלק למי שהגיש את תביעת החוב ולנושים האחרים באותה דרגה.

211. (א) הנאמן יברר תביעת חוב שהוגשה לו ויחליט אם לאשרה או לדחותה. הכרעה בתביעות חוב

(ב) הנאמן רשאי, באישור בית המשפט, לדחות תביעת חוב בשל חוב שניתן לגביו פסק דין, אם מצא כי התקיים אחד מאלה: פסק הדין ניתן על בסיס התנהלות של הצדדים שיש בה משום תרמית או קנוניה או בנסיבות אחרות שבשלהן פסק הדין אינו משקף נכונה את חובו של היחיד שבהן ניתן פסק הדין ללא בירור לגופו של עניין, ובלבד שדחיית תביעת החוב תיעשה באישור בית המשפט.

(1) פסק הדין ניתן על בסיס התנהלות של הצדדים שיש בה משום תרמית או קנוניה;

(2) התקיימו נסיבות אחרות שבהן פסק הדין ניתן ללא בירור לגופו

של עניין ובשל כך יש חשש ממשי שאינו משקף נכונה את חוב היחיד.

(ג) הנאמן יודיע לנושה שהגיש את תביעת החוב על הכרעה-ההכרעה בתביעת החוב; היה החייב יחיד – יודיע הנאמן על הכרעה-ההכרעה גם ליחיד.

(ד) תביעת חוב שהוגשה בשל חוב עבר הנובע מתשלום שהוטל במסגרת בהליך מינהלי או בהליך פלילי או שהוא חוב למוסד לביטוח לאומי הנובע מתשלום גמלה לפי פרק ח' לחוק הביטוח הלאומי, תאושר בידי הנאמן אלא אם כן הוגשה שלא במועד או שלא כללה את כל הפרטים והמסמכים כנדרש לפי סעיף 210(ד).

(ה) הממונה-רשאי לפטור את הנאמן מבירור תביעות חוב, אם מצא כי אין

די בנכסי קופת הנשייה כדי לבצע חלוקה לנושה מגיש תביעת החוב ולנושים

נוספים באותה דרגה.

סעיף 229 – הגנת בית מגורים

בהמשך לדיון בוועדה, שבו הוחלט כי זכות במקרקעין של החייב שתינה מההגנה הקבועה בסעיף 229 לחוק לא תוכל ליהנות גם מההגנה הקבועה בסעיף 33 לחוק הגנת הדייר, מוצע לקבוע כי הגנה זו לא תחול גם על מי שהיה שותף של החייב בזכות במקרקעין.

הגנת בית מגורים 229. (א) היו כלולים בנכסי קופת הנשייה מקרקעין המשמשים, כולם או חלקם, למגורי חייב שהוא יחיד, תיעשה-מכירת-מכר הזכות במקרקעין באישור של בית המשפט.

[...]

(ו) על זכות במקרקעין של החייב, או של מי שהיה שותף של החייב בזכות

במקרקעין בזכות במקרקעין, שהוראות סעיף זה חלות עליה, לא יחולו

הוראות סעיף זה יחולו גם על מקרקעין-סעיף 33 לחוק דיני-הגנת הדייר

[נוסח משולב], התשל"ב-1972, וחלים עליהם סעיף 40 לחוק המקרקעין.

סעיפים 255 ו-256 – קיזוז

מוצע לחדד כי ניתן יהיה לקזז כי ניתן יהיה לקזז חובות גם אם חובות החייב והנושה אינם כרוכים זה בזה, רק במצב שבו נטילת חובות הדדיים והסתמכות על זכות הקיזוז הן חלק ממהלך עסקי הרגיל של החייב או הנושה (למשל, כשהנושה הוא בנק), ובנוסף – חוב העבר אותו מבקש הנושה לקזז נוצר במסגרת עסקי ההדדיים עם הנושה הספציפי שבו מדובר, כלומר: אין מדובר למשל בחוב נזיקי.

בנוסף, מוצע לחדד כי הנושה יכול להודיע לנאמן על ביצוע זכות הקיזוז ואינו חייב להודיע מראש על קיומה, שכן ההודעה אינה תנאי לביצוע הקיזוז.

קיזוז | 255. נושה רשאי לקזז חוב עבר שהחייב חב לו כנגד חוב עבר שהוא חב לחייב, כערכם במועד מתן הצו לפתיחת הליכים, ולהגיש תביעת חוב על היתרה, בהתקיים אחד מאלה:

(1) חובות החייב והנושה כרוכים זה בזה;

(2) נטילת חובות הדדיים והסתמכות על זכות הקיזוז הן חלק ממהלך עסקיו הרגיל של החייב או הנושה, ורחב העבר אותו מבקש הנושה לקזז נוצר במסגרת עסקיו ההדדיים של הנושה עם החייב;

(3) החובות ניתנים לקיזוז לפי חוק קיזוז מסים, התש"ס-1980, או לפי סעיפים 312 או 315 לחוק הביטוח הלאומי.

הודעה על זכות קיזוז | 256. נושה בעל זכות קיזוז יודיע לנאמן על קיום הזכות או ביצועה בתוך 30 ימים מהמועד שבו נודע לו על מתן הצו לפתיחת הליכים. השר יקבע הוראות לעניין הפרטים שייכללו בהודעת הקיזוז והמסמכים שיש לצרף אליה.

סעיף 258 – סמכות מעצר

מוצע לחדד בהגבלות החלות על סמכות מעצר כי יש צורך להוכיח כי אין כל אמצעי חלופי שניתן לנקוט בו כדי למנוע ממנו מלפגוע בהליכי חדלות פירעון. כמו כן, מעצר בהקשר של הליכי חדלות פירעון של תאגידים מוגבל רק לבעל השליטה בו, ולא ניתן לעצור נושא משרה או בעל מניות אחר בתאגיד.

סמכות מעצר | 285. בית המשפט רשאי להורות על מעצרו של חייב שהוא יחיד שמתנהלים לגביו הליכי חדלות פירעון, ואם הוא תאגיד – בעל שליטה בו, לתקופה שלא תעלה על עשרה ימים, ואם הוא תאגיד – על מעצרו של חבר התאגיד או מי שהיה נושא משרה בו לתקופה שלא תעלה על עשרה ימים, אם מצא כי המעצר דרוש כדי למנוע ממנו להשתמש מלפגוע במהליכי חדלות הפירעון, להשהותם או להכביד עליהם בדרך אחרת, או כדי למנוע הברחת נכס או מסמך של החייב, הסתרתו או השמדתו, ושוכנע כי קיימים טעמים מיוחדים לכך וכי אין כל אמצעי חלופי שניתן לנקוט בו כדי למנוע את המעשים האמורים.

סעיף 348 – סמכויות אכיפה

הסעיף עוסק בסמכויות אכיפה של חוקרים מטעם הממונה. במסגרת הסעיף מוצע לקבוע כי לחוקרים לא יהיו סמכויות חקירה במצב שבו החשד הוא לעבירה של הסתרת נכס באמצעות ביצוע עבירה אחרת או אם הנכס המוסתר הוא רכוש אסור כמשמעותו בחוק איסור הלבנת הון, בדרך של פעולה ברכוש זה. מוצע לבהיר כי למרות הגבלות אלה, תהיה סמכות לשר לביטחון פנים להסמיך חוקרים לפעול מכוח סמכותו הכללית המעוגנת בסעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), וההסמכה אינה מוגבלת למקרה מסוים דווקא.

סמכויות אכיפה 348. (א) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי פרק א', רשאי חוקר –
[... פירוט סמכויות החוקר...]

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הסמכויות המנויות באותו סעיף קטן לא יהיו נתונות לחוקר לעניין עבירה של הסתרת נכס לפי סעיף 346(א)(1) או (2) שנעברה באחת או יותר מאלה:

(1) — באמצעות ניהול עסק בידי אחר והסתרת זהותו של החייב;

(2) באמצעות ביצוע עבירה נוספת;

(3) אם הנכס המוסתר הוא רכוש אסור כמשמעותו בסעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 – בדרך של פעולה ברכוש, כהגדרתה באותו חוק, שהוא רכוש אסור.

(ג) אין באמור בהוראות בסעיף קטן (ב) כדי לגרוע מהוראות הסעיף 2

לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), להסמך חוקר לחקור במקרה מסוים.

[...]

סעיף 349 – ערעור על החלטת בית המשפט

מוצע לקבוע כי הערעור על החלטה של בית משפט לעניין עיכוב יציאה מהארץ יהיה ברשות ולא בזכות, כמו שמקובל במקרים אחרים.

ערעור על החלטת 349. (א) פסק דין של בית משפט מחוזי בערכאה ראשונה שניתן לפי חוק זה ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון, ופסק דין של בית משפט שלום שניתן לפי חוק זה ניתן לערעור לפני בית משפט מחוזי; לעניין זה יראו כפסק דין בין השאר, אף גם החלטות כמפורט להלן:
[...]

(*) החלטה בדבר עיכוב יציאה מהארץ לפי סעיף 284;

סעיף 357 – מעבר למערכת מקוונת

מוצע לערוך שינוי מסוים בסעיף המקנה סמכות לשר לקבוע כי פעולות הנעשות לפי חוק זה ייעשו באופן מקוון. על-פי התיקון המוצע, ייקבע במפורש בחוק כי במסגרת התקנות יש לתת מענה לאנשים שאינם נוהגים לעשות שימוש באמצעים מקוונים, וזאת כתחליף לכך שוועדת החוקה תאשר את התקנות.

מעבר למערכת 357. השר רשאי לקבוע, באישור ועדת החוקה, כי הליכים פעולות הנעשות לפי חוק זה, כולל-כולן או חלקם חלקן, ובכלל זה דיווחים, פרסומים, הגשת בקשות ומסמכים, מתן זכות עיון או הצבעות יבוצעו באופן מקוון ובלבד שיובטח מענה הולם למי שאינו נוהג לעשות שימוש באמצעים מקוונים, ורשאי הוא לקבוע הוראות לעניין אופן ביצוע ביצוען של פעולות מקוונות אלה.

סעיף 375 – הוראת שעה לעניין גמלה לפי פרק ח' לחוק הביטוח הלאומי

מוצע לערוך מספר שינויים והתאמות בסעיף העוסק בהוראת השעה לשלוש שנים במסגרתה תוענק גמלה גם לעובדים בתאגיד המצוי בהליכי שיקום ולא רק בהליכי פירוק.

הוראת 375. בתקופה של שלוש שנים מיום התחילה יחולו לעניין גמלה לפי פרק ח' לחוק הביטוח שעה הלאומי הוראות אלה:

לעניין גמלה לפי פרק ח' לחוק הביטוח הלאומי

(1) המוסד לביטוח לאומי שהגיש תביעת חוב הנובעת מתשלום גמלה כאמור, יסווג, לצורך אישור הצעת תכנית לשיקום כלכלי לפי הוראות סימן ג' לפרק ז' בחלק ב' לחוק זה, כאסיפת סוג נפרדת;

(2) חוק הביטוח הלאומי ייקרא כך:

(א) ~~(א)~~ – בסעיף 180, בהגדרה "שכר עבודה", אחרי "ולהוציא תגמול לפי פרק י"ב" יבוא "אך לא יותר מהשכר הממוצע כפול שניים";

(ב) בסעיף 182(א1) – המילים "במסגרתו או לאחריו הורה בית המשפט על פירוק התאגיד" יימחקו.

(ג) בסעיף 183, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא הורה בית המשפט, בצו לפתיחת הליכים לפי פרק ד' לחלק ב' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, על פירוק התאגיד -

(1) לא ישולם חוב שכר העבודה כאמור בסעיף קטן (א) בעד תקופה שלפני 4 החודשים שקדמו בתכוף למועד מתן הצו;

(2) סכום פיצויי הפיטורים וכן כל סכום מחוב שכר העבודה שמקורו בזכויות הנובעות מסיום יחסי עבודה ישולם לפי הוראות סעיף קטן (א) רק אם לאחר אישור התכנית לשיקום כלכלי בידי בית המשפט או לאחר מכירת פעילותו העסקית של התאגיד לצורך שיקומו הכלכלי בידי בית המשפט לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, לא המשיך העובד לעבוד בתאגיד לגביו אושרה התכנית או בתאגיד לו נמכרה הפעילות העסקית.

הורה הנאמן בהליכי חדלות הפירעון לגבי התאגיד לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי על פיטורי העובד.

(3) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של עובד לקבל תמורה נוספת במסגרת תכנית לשיקום כלכלי לפי חוק חדלות פירעון.

סעיף 359 - תיקון עקיף לפקודת החברות

מוצע לשוב לנוסח המקורי של הצעת החוק ולפיה בכל כינוס נכסים לאכיפת שעבוד צף יחולו הוראות חוק חדלות פירעון, ולא רק במצב שבו השעבוד הצף נוגע לכלל נכסי התאגיד או למרביתם.

תיקון פקודת החברות 359. בפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983 –

[...]

(3) בסעיף 194, המילים "כאמור בבתי המשפט באנגליה" יימחקו והאמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

(א) האמור בו יסומן "(א)", ובו, המילים "בבתי המשפט באנגליה" – יימחקו;

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיפים 195 עד 201, הורה בית משפט שהוגשה לו בקשת אכיפה כאמור בסעיף קטן (א) על מינוי כונס לשם אכיפת זכויותיהם של בעלי איגרות חוב שהובטחו בשעבוד צף על כלל נכסי התאגיד או מרביתם –

(1) יחולו על הכונס, ובכלל זה על דרך מינויו וזהותו, הוראות פרק ו' לחלק ב' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ו-2016 (בסעיף זה – חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי); בעל איגרת חוב המובטח בשעבוד צף רשאי להציע מועמד שישמש כונס, בהתאם להוראות הפרק האמור סימן א' לפרק האמור;

(2) יראו את החברה כאילו ניתן לגביה צו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי והליכי אכיפת הזכויות בידי הכונס יתנהלו בהתאם להוראות אותו חוק.

(ג) השר, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לעניין שכרו של כונס שמונה לפי סעיף זה והוצאותיו, ובכלל זה את ההליך לקביעתם."

(4) סעיפים 195 עד 201 – בטלים;

סעיפים 104, 105, 107, 117, 145 ו-258 – פתיחת הליכי חדלות פירעון בעניינו של יחיד

הסעיפים הללו עוסקים בפתיחה בהליכי חדלות פירעון מצד היחיד או מצד נושיו. למרות ההתלבטות שעלתה

בדיוני הוועדה, בסופו של דבר, מוצע כי היחיד יתייחס בדוח שלו גם לפרטים הידועים לו אודות בן זוגו, ילדיו הקטינים, וילדיו הבוגרים שפרנסתם עליו.

מטעמי פרטיותו של היחיד, מוצע כי יוכל לסמן פרטי מידע מסויימים כ"מידע אישי רגיש". מידע שהיחיד סימן ככזה, יועברו לעיון הנושים רק אם הממונה סבר כי הדבר דרוש לשם הגשת בקשה לביטול הצו לפתיחת הליכים ולאחר ששקל שיקולים של פגיעה בפרטיות, והוא יכול להעביר גם את המידע באופן חלקי או בתנאים.

מוצע כי הסדר דומה יחול כאשר הליכי חדלות פירעון נפתחו לבקשת הנושה, ואולם במצב זה כבר מונה נאמן והוא יהיה הגורם שיבחן אם ניתן להעביר לנושים מידע שסומן כ"מידע אישי רגיש". הוא יעשה כן רק לאחר שנתן ליחיד זכות טיעון בעניין.

בקשת היחיד לממונה
104. (א) היחיד רשאי להגיש לממונה בקשה לצו לפתיחת הליכים (בחלק זה – בקשת יחיד), בהתקיים כל שניים אלה:

(1) הוא נמצא בחדלות פירעון או שהצו נדרש-יסייע כדי למנוע את חדלות פירעונו;

(2) סך חובותיו עולה על 150,000 שקלים חדשים.

(ב) לבקשה יצרף היחיד את אלה:

(1) תצהיר, בטופס שקבע השר, כי מתקיימים בו התנאים להגשת הבקשה;

(2) דוח הכולל את הפרטים שלהלן המתייחס למועד הגשת הבקשה ולגבי להשנתיים שקדמו למועד הגשת הבקשה, הכולל את הפרטים במפורט להלן, כשהוא ערוך לפי טופס שקבע השר ומאומת בתצהיר הנתמך במסמכים:

(א) פרטים לעניין נכסיו, הכנסותיו, הוצאותיו, חובותיו והתחייבויותיו, לרבות פרטי חשבונות הבנק שלו, ערובות שנתו, ופרטי זהותם של נושיו ושל מי שיש לו חוב ליחיד;

(ב) הליכים לפי חוק ההוצאה לפועל ותביעות והליכי גבייה שהוא מנהל או המתנהלים נגדו;

(ג) מקצועו והשכלתו;

(ד) פרטים הידועים לו לעניין נכסיהם של בן זוגו, ילדיו הקטינים וכן ילדיו הבוגרים שפרנסתם עליו-הסמוכים על שאלתו, הכנסותיהם, הוצאותיהם, חובותיהם והתחייבויותיהם של בן זוגו, לרבות פרטי חשבונות הבנק של בן זוגו, של ילדיו הקטינים וכן של ילדיו הבוגרים הגרים עמו, לרבות פרטי חשבונות הבנק של בן זוגו הגר עמו;

(3) כתב ויתור על סודיות והסכמה למסירת מידע בעניינים ומהגורמים כמפורט להלן בפסקאות שלהלן ומהגורמים כמפורט בהן:

(א) מידע לעניין כתובתו, נכסיו, חובותיו, גובה הכנסתו ומקורות הכנסתו – מכל גורם לרבות גוף ציבורי כמשמעותו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, אך למעט רשות המסים וגוף המנוי בטור א' בחלק א' לתוספת הראשונה, בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, אך למעט גוף המנוי בטור א' בחלק א' לתוספת הראשונה ורשות המסים בישראל;

(ב) מידע לעניין מצבו הכלכלי זכן מידע לעניין יציאותיו מישראל וכניסותיו לישראל – מכל גורם המנוי בטור א' בחלק א' לתוספת הראשונה בעניינים כמפורט בטור ב' שלצדו. ולעניין יציאותיו מישראל וכניסותיו לישראל – מכל גורם המנוי בטור א' בחלק א' לתוספת הראשונה בעניינים המפורטים בטור ב' שלצדו.

(ג) במסגרת הדוח כאמור בסעיף קטן (ב)(2), רשאי היחיד לעיין פרטי מידע מסוימים כפרטי מידע המכילים מידע אישי רגיש בעניינו שהוא מבקש שלא יימסרו לעיון הנושים, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 107(ב).

(ד) בקשת היחיד תוגש לממונה במחוז שבו הוא מתגורר היחיד או שבו מצויים נמצאים מקום עסקו העיקרי או נכסיו, ובהיעדר מחוז כאמור – בירושלים; לעניין זה, "מחוז" – בהתאם לאזורי השיפוט של בתי המשפט המחוזיים שקבע שר המשפטים לפי סעיף 33 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984. וניתן להגישה גם באופן מקוון.

105. החלטת הממונה בבקשת יחיד (א) מצא הממונה כי מתקיימים התנאים להגשת הבקשה, ייתן, בתוך 30 ימים ממועד הגשת בקשת היחיד, צו לפתיחת הליכים.

(ב) לשם החלטתו לפי סעיף קטן (א), רשאי הממונה לעיין בדוח שהגיש החייב לפי סעיף 104(ב)(2) ולקבל מידע, לרבות באופן מקוון, מהגופים המנויים בסעיף 104(ב)(3), לפי הוראות אותו סעיף.

(ג) סבר הממונה כי אין די במידע שבידו כדי לקבל החלטה בבקשת היחיד, רשאי הוא לדרוש מהיחיד מידע נוסף הדרוש לו לשם כך או לזמנו לדיון לפניו; דרש הממונה כאמור, ייתן את החלטתו בתוך 30 ימים ממועד קבלת המידע או תום הדיון.

עיון בצו ובבקשת היחיד 107. (א) פורסמה הודעה על מתגןיתן צו לפתיחת הליכים לפי סעיף 105106, רשאי נושה לעיין בצו וכן, בכפוף להוראות סעיף קטן (ב), בבקשת היחיד ובחלק הדוח והמסמכים הנוגעים לעניינו של היחיד שצורפו לבקשה, ולהעתיקם.

(ב) ציין היחיד כי פרטי מידע מסוימים בדוח שהגיש כוללים מידע אישי רגיש בעניינו לפי סעיף 104(ג), יעבירם הממונה לעיון הנושים רק אם שוכנע כי הדבר דרוש לנושה לשם הגשת בקשה לביטול הצו לפתיחת הליכים ולאחר שהביא בחשבון את הפגיעה בפרטיות הכרוכה בכך, ורשאי הממונה למסור רק חלק מהמידע או להתנות את מסירתו בתנאים.

(ג) הממונה רשאי להתיר לנושה לעיין בחלקים נוספים מהדוח ומהמסמכים שצורפו לבקשה לבקשת היחיד הנוגעים לענינם של בן-זוגו של היחיד או של ילדיו, ולהעתיקם, אם שוכנע כי העיון בהם דרוש לנושה לצורך לשם הגשת בקשה לביטול הצו לפתיחת הליכים ולאחר שהביא בחשבון את הפגיעה בפרטיות הכרוכה בכך.

(ד) השר רשאי לקבוע, באישור ועדת החוקה, הממונה יפרסם הוראות הנחיות לעניין זכות העיון לפי סעיף זה.

דוח היחיד על מצבו הכלכלי של היחיד 117. (א) יחיד שניתן לגביו צו לפתיחת הליכים לבקשת נושה, יגיש לנאמן, בתוך 14-21 ימים ממועד מתן הצו, דוח על מצבו הכלכלי במועד מתן הצו ובשנתיים שקדמו לבישנתיים שקדמו למועד הגשתו; הדוח יוגש בטופס שקבע השר ויאומת בתצהיר הנתמך במסמכים ויפורטו בו נכסיו, הכנסותיו, הוצאותיו, חובותיו והתחייבויותיו של היחיד, לרבות פרטי חשבונות הבנק שלו, ערובות שנתן, פרטי זהותם של נושיו, הליכים לפי חוק ההוצאה לפועל ותביעות שהוא מנהל או המתנהלים נגדו ופרטים לעניין מקצועו והשכלתו כל הפרטים המנויים בסעיף 104(ב)(2); הממונה יהיה רשאי להאריך את התקופה להגשת הדוח אם מצא כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין.

(ב) בדוח לפי סעיף קטן (א), רשאי היחיד לציין פרטי מידע מסוימים כפרטי מידע הכוללים מידע אישי רגיש בעניינו ש-הוא מבקש שלא למסור למסור לעיון הנושים.

(ג) נושה רשאי לעיין בדוח לפי סעיף קטן (א) שהגיש היחיד ובמסמכים שצורפו לו ולהעתיקים; ציין היחיד כי פרטי מידע מסוימים בדוח שהגיש כוללים מידע אישי רגיש בעניינו, יעבירם הנאמן לעיון הנושים רק אם שוכנע כי הדבר דרוש לנושה, לאחר שהביא בחשבונו את הפגיעה בפרטיות הכרוכה בכך, ונתן ליחיד להשמיע את עמדתו לגבי העברת המידע, ורשאי הנאמן למסור רק חלק מהמידע או להתנות את מסירתו בתנאים.

(ד) הממונה יפרסם הנחיות לעניין זכות העיון לפי סעיף זה.

עיון בדוח שהגיש היחיד 145. **במסגרת בדיקת המצב הכלכלי, הנאמן יעיין בדוח שהגיש היחיד לפי סעיף 104 או 117.**

זכות עיון במסמכים 258. (א) היה החייב תאגיד, רשאי בית המשפט לאפשר לנושה לעיין במסמכי התאגיד או במסמך אחר שנמצא בידי הנאמן, אם מצא כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין ולאחר שהביא בחשבונו את הפגיעה בפרטיות של מי שמוזכר במסמך מגילוי פרטים אישיים הנוגעים לו, ורשאי בית המשפט לקבוע תנאים והגבלות לעניין העיון במידע והשימוש בו.

(ב) היה החייב יחיד, רשאי הממונה לאפשר לנושה לעיין במסמך שנמצא בידי הנאמן, אם מצא כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין ולאחר שהביא בחשבונו את הפגיעה בפרטיות של מי שמוזכר במסמך; לעניין זה הממונה ייתן דעתו לפרטי מידע שהיחיד ציין כי הם כוללים מידע אישי רגיש לפי סעיף 107 או 117, ורשאי הממונה לקבוע תנאים והגבלות לעניין העיון במידע והשימוש בו.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על מידע שנמסר לנאמן מתאגיד בנקאי או מרשות המסים לפי סעיף 49 או 149.

(א) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 152(ג) או 281(ה) לעניין פרוטוקולים של חקירה או בירור שניהל הנאמן.

סעיף 151 – חובת מסירת מידע

מוצע להבהיר כי החובה הרחבה למסור מידע לנאמן או לממונה, "על אף האמור בכל דין", תחול בצורה מפורשת רק על סעיפים 146, 147, 148 ו-150 ולא באופן רחב על כלל הסעיפים בסימן. הסעיפים המוזכרים במפורש עוסקים במסירת מידע על-ידי גורמים ציבוריים, ההוצאה לפועל, רשות המיסים ותאגידים בנקאיים אודות מצבו הכלכלי של היחיד.

חובת מסירת מידע 150-1 על אף האמור בכל דין, מי שהתבקש למסור מידע לפי סימן זה סעיפים 146, 147, 148 ו-150 לנאמן או לממונה, חייב על אף האמור בכל דין, למסרו לידיו.

סעיף 2 – הגדרת חדלות פירעון

הצעת החוק המקורית כללה בהגדרת חדלות הפירעון מבחן **תזרימי** בלבד (הבוחר את יכולתו של החייב לשלם את חובותיו במועד, בלי קשר למצבו הכלכלי הכולל). בעקבות דיוני הוועדה, סוכם להוסיף כחלופה גם את המבחן **המאזני**, לפיו חדלות פירעון הוא מצב שבו מכלול התחייבויות החייב עולה על שווי נכסיו. כמו כן, סוכם להרחיב את הגדרת המבחן התזרימי כדי לחדד שאינו מתמקד בקושי תזרימי מקומי אלא בוחר את היכולת לשלם את החובות במועד במבט רחב יותר.

חדלות פירעון 2. חדלות פירעון היא מצב כלכלי שבו חייב אינו יכול לשלם את חובותיו במועד, בין אם הגיע מועד פירעונם ובין אם לאו, או שהתחייבויות החייב, ובכלל זה התחייבויות עתידיות ומותנות, עולות על שווי נכסיו.

סעיפים 9 ו-109 – בקשת נושה לצו לפתיחת הליכים

בנוסח המקורי של הסעיפים נקבע שנושה עתידי אינו יכול להגיש בקשה לפתיחה בהליכי חדלות פירעון, אלא אם קיים חשש ממשי כי התאגיד פועל במטרה להונות את נושיו, להעדיף מי מנושיו או להבריח את נכסיו. סוכם בוועדה לחדד כי נושה עתידי יוכל לפנות אם קיים חשש ממשי כי התאגיד פועל במטרה להונות את נושיו או פועל לגריעת נכס מקופת הנשייה במטרה להבריח נכס מנושיו. כמו כן, על-פי הנוסח המוצע, נושה עתידי **יכול** להגיש בקשה לפתיחה בהליכים, אך רק בתנאי שמועד הפירעון הוא בתוך **שישה חודשים** ממועד הגשת הבקשה. מובן כי ככל שמועד הפירעון רחוק יותר, אזי קשה יותר להעריך אם אכן החייב לא יוכל לפרוע את חובו.

9. (א) בקשת נושה לצו לפתיחת הליכים נושה של תאגיד רשאי להגיש בקשה לצו לפתיחת הליכים אם התאגיד נמצא בחדלות פירעון; הוכחת חדלות הפירעון של התאגיד יכול שתיעשה באמצעות חזקה מהחזקות שבסעיף 10.

(ב) במסגרת בקשה לצו לפתיחת הליכים, רשאי נושה רשאי לצייין במסגרת בקשה לצו לפתיחת הליכים, את העדפתו לעניין פירוק התאגיד או שיקומו הכלכלי ולצרף את הצעתו לעניין זה.

(ג) נושה של חוב שטרם הגיע מועד פירעונו אינו רשאי להגיש בקשה לצו לפתיחת הליכים אלא אם כן מתקיים בהתקיים אחד מאלה: קיים חשש ממשי כי התאגיד פועל במטרה להונות את נושיו, להעדיף מי מנושיו או להבריח את נכסיו.

(1) התאגיד פועל במטרה להונות את נושיו;

(2) התאגיד פועל לגריעת נכס מקופת הנשייה במטרה להבריח נכס מנושיו;

(3) החייב לא יוכל לפרוע את החוב, ובלבד שמועד פירעון החוב חל בתוך שישה חודשים ממועד הגשת הבקשה.

109. (א) בקשת נושה לבית המשפט נושה רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לצו לפתיחת הליכים (בחלק זה – בקשת נושה), אם היחיד נמצא בחדלות פירעון; הוכחת חדלות הפירעון של התאגיד יחיד יכול שתיעשה באמצעות החזקה שבסעיף 110.

(ב) נושה בחוב שטרם הגיע מועד פירעונו אינו רשאי להגיש בקשה לצו לפתיחת הליכים, אלא אם כן קיים חשש ממשי כי היחיד פועל במטרה להונות את נושיו, להעדיף מי מנושיו או להבריא את נכסיו. מבהתקיים אחד מאלה:

(1) קיים חשש ממשי כי החייב פועל במטרה להונות את נושיו;

(2) קיים חשש ממשי כי החייב פועל לגרועת נכס מקופת הנשייה במטרה להבריא נכס מנושיו;

(3) מועד פירעון החוב שלטענת הנושה לא יוכל החייב לפרוע חל בתוך 90 ימים ממועד הגשת הבקשה לטענת הנושה, החייב לא יוכל לפרוע את החוב, ובלבד שמועד פירעון החוב חל בתוך שישה חודשים ממועד הגשת הבקשה.

סעיפים 18 ו-116 – בקשת נושה לצו לפתיחת הליכים

בנוסח המוצע, הורחב שיקול הדעת של בית המשפט בבואו להחליט אם לפתוח בהליכי חדלות פירעון. שיקול הדעת אינו מוגבל עוד ל"נסיבות מיוחדות" ובית המשפט מחויב לבחון את יכולתו הכלכלית הכוללת של התאגיד (לצד שאלת הפגיעה בנושים).

18. (א) מצא בית המשפט כי מתקיימים התנאים להגשת בקשה לצו לפתיחת הליכים, ייתן צו לפתיחת הליכים.

החלטה בבקשה לצו לפתיחת הליכים

(ב) על אף הוראות האמור בסעיף קטן (א), מצא רשאי בית המשפט כי מתקיימים שניים אלה רשאי הוא רשאי לדחות את הבקשה לצו לפתיחת הליכים אם מצא כי מתן הצו כשלעצמו יפגעה בך כדי לפגוע באפשרות להביא לשיקומו הכלכלי של התאגיד; לעניין זה יבחן בית המשפט, בין השאר, אם דחיית הבקשה עלולה לפגוע בנושים וכן את יכולתו הכלכלית הכוללת של התאגיד.:-

(1) ~~מתקיימות נסיבות מיוחדות שבשלהן מתן הצו כשלעצמו יפגע באפשרות להביא לשיקומו הכלכלי של התאגיד, לעניין זה רשאי בית המשפט להביא בחשבון, בין השאר את יכולתו הכלכלית הכוללת של התאגיד;~~

(2) ~~אין בדחיית הבקשה כדי לפגוע בנושים.~~

116. (א) מצא בית המשפט כי מתקיימים התנאים להגשת בקשת נושה, ייתן צו לפתיחת הליכים.

החלטת בית המשפט בבקשת נושה

(ב) על אף הוראות האמור בסעיף קטן (א), מצא רשאי בית המשפט כי מתקיימים שניים אלה רשאי הוא לדחות את הבקשה לצו לפתיחת הליכים אם שוכנע מצא כי יש אפשרות לשקם את היחיד, וכי מתן הצו כשלעצמו יפגע באפשרות להביא לשיקומו הכלכלי של היחיד; לעניין זה יבחן בית המשפט, בין השאר, אם דחיית הבקשה תפגע בנושים וכן את יכולתו הכלכלית הכוללת של היחיד.

(1) מתקיימות נסיבות מיוחדות שבשלהן מתן הצו כשלעצמו יפגע באפשרות להביא לשיקומו הכלכלי של היחיד; לעניין זה רשאי בית המשפט להביא בחשבון, בין השאר את יכולתו הכלכלית הכוללת של היחיד;

(2) אין בדחיית הבקשה כדי לפגוע בנושים.

סעיף 187 – פתיחת הליכים בידי יחיד בעל חובות בסכום נמוך

לעניין הפתיחה בהליכי חדלות פירעון של חייבים בעלי חובות בסכום נמוך (מתחת ל-150,000 ₪), מוצע להבחין בין חייבים המגישים בקשה לפתיחה בהליכי חדלות פירעון שלגביהם הסכום המינימאלי של החובות יעמוד על 50,000 ש"ח ובין חייבים המגישים הודעה לרשם ההוצאה לפועל שאין ביכולתם לשלם חוב פסוק בהתאם למועדים שנקבעו בחוק ההוצאה לפועל, שרואים אותה כבקשה לפתיחה בהליכי חדלות פירעון. לגבי חייבים אלה מוצע כי לא יהיה רף תחתון.

פתיחת הליכים בידי יחיד בעל חובות בהיקף סכום נמוך יכול שתהיה באחת מאלה:
פתיחת הליכים בידי יחיד בעל חובות בהיקף סכום נמוך

(1א) הגשת הודעה בידי היחיד לרשם ההוצאה לפועל על כך שאין ביכולתו לשלם את החוב הפסוק, לפי סעיף 2א7 לחוק ההוצאה לפועל, שרואים אותה לפי הסעיף האמור כבקשה לצו לפתיחת הליכים;

(2א) הגשת בקשה לצו לפתיחת הליכים לרשם ההוצאה לפועל, ובלבד שסך חובותיו עולה על 50,000 שקלים חדשים, או – אם – מצא הרשם כי יש טעמים מיוחדים המצדיקים זאת – גם אם סך חובותיו נמוך יותר; הבקשה יכול שתוגש לרשם ההוצאה לפועל בכל אחת מלשכות ההוצאה לפועל שבהן פועל מסלול חדלות פירעון כאמור בסעיף 189; לבקשה כאמור יצרף היחיד את המסמכים המנויים בסעיף 104(ב).

סעיף 10 (ו-110) – חזקת חדלות פירעון

על-פי המוצע, בשל הנזקים שיכולים להיגרם תאגיד שהוגשה בעניינו בקשת סרק של נושה לפתיחה בהליכי חדלות פירעון בשל חוב קטן יחסית, יועלה הסכום המינימאלי בחזקות חדלות הפירעון ל-75,000 ₪. ואולם, יקבע חריג לעניין חובות שמקורם בפסק דין של בית דין לעבודה בתביעה כספית אשר לגביהם תהיה "רצפה"

חזקת חדלות פירעון בבקשת נושה

10. (א) בבקשה לעניין בקשה לצו לפתיחת הליכים שמגיש הנושה; חזקה היא כי התאגיד נמצא בחדלות פירעון בהתקיים אחד מאלה (בחוק זה – חזקת חדלות הפירעון):

(1) הנושה מסר לתאגיד דרישה לתשלום חוב שסכומו עולה על 75,000 שקלים חדשים, ובה ציין כי אם לא ישולם החוב במועד הנקוב בדרישה, בכוונתו להגיש בקשה לצו לפתיחת הליכים, והחוב לא שולם בתוך 30 ימים ממועד מסירת הדרישה, ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(א) אין מחלוקת בתום לב על החוב ואין לתאגיד זכות קיזוז או עילה אחרת שיש בה כדי להצדיק את אי-תשלום החוב;

(ב) הנושה הגיש את הבקשה לצו לפתיחת הליכים בתוך שלושה חודשים מהמועד שמסר לתאגיד את דרישת התשלום;

(2) מונה כונס נכסים לכלל נכסי התאגיד או למרביתם;

(3) הוצאה-הנושה המציא לתאגיד אזהרה לפי סעיף 7 לחוק ההוצאה לפועל או דרישת תשלום לפי סעיף 4 לפקודת המסים (גבייה) לתשלום חוב שסכומו עולה על 2575,000 שקלים חדשים, והחוב לא שולם בתוך התקופה שנקבעה באזהרה או בדרישה;

(4) בית המשפט נתן פסק דין המורה לתאגיד לשלם לנושה מגיש הבקשה סכום העולה על 2575,000 שקלים חדשים ופסק הדין לא קיים, כולו או חלקו, בתוך 30 ימים ממועד המצאתו לחייבת התאגיד; או בממועד אחר שנקבע בפסק הדין, לפי המאוחר, ובלבד שאם פסק הדין קיים בחלקו – הסכום שנותר לתשלום עולה על 2575,000 שקלים חדשים.

(5) בית הדין לעבודה נתן פסק דין המורה לתאגיד לשלם לנושה מגיש הבקשה סכום העולה על 10,000 שקלים חדשים ופסק הדין לא קיים, כולו או חלקו, בתוך 30 ימים ממועד המצאתו לתאגיד או ממועד אחר שנקבע בפסק הדין, לפי המאוחר, ובלבד שאם פסק הדין קיים בחלקו – הסכום שנותר לתשלום עולה על 10,000 שקלים חדשים.

(ב) בבקשה לצו לפתיחת הליכים המתבססת על חזקת חדלות הפירעון, יפרט הנושה אם נקט בהליכי גבייה ובאילו הליכים נקט, ומדוע אין די בהליכי גבייה הגבייה אלו כדי להביא לגביית החוב.

(ג) חזקת חדלות הפירעון ניתנת לסתירה בידי התאגיד אם הוכיח כי אי-תשלום החוב אינו נובע מחדלות פירעון-פירעון של התאגיד.

(ד) בחישוב הסכום האמור בסעיף קטן (א) להוכחת חזקת חדלות הפירעון, ניתן להביא בחשבון כמה חובות, בין של אותו נושה ובין של כמה נושים, והתקיימות תנאי מהתנאים שבפסקאות (1), (3) ו-(4) שבסעיף קטן (א), בסכום חוב כולל העולה על 275,000 שקלים חדשים.

סעיף 161 – צו לשיקום כלכלי

מוצע להוסיף לגבי הצו לשיקום כלכלי כי תהיה חזקה כי ההגבלות המוטלות על היחיד בתקופת הביניים (הגבלה מקבלת דרכון, עיכוב יציאה מהארץ, הגבלה כלקוח מוגבל מיוחד, הגבלה משימוש בכרטיס חיוב) ימשיכו לחול על היחיד גם בתקופת התשלומים אם מתקיים בו אחד התנאים הנמנים בסעיף 163(ג) שעניינם בהתנהגות לא נאותה של היחיד במהלך ההליכים, לפני ההליכים או מקרים שבהם החובות נוצרו כתוצאה מהתנהלות של החייב שהייתה נגועה בפגם כלשהו.

כמו כן, מוצע לדון בשאלת המימון של ההכשרה להתנהלות כלכלית.

(א) לאחר הגשת הצעת הממונה לפי סעיף 154, ולאחר שקיים דיון בהצעתו, יקבע בית המשפט, בהקדם האפשרי, בצו לשיקום כלכלי שייתן, תכנית לפירעון חובותיו של היחיד ולשיקומו הכלכלי.

(ב) בצו לשיקום כלכלי יקבע בית המשפט, בין השאר, הוראות בעניינים אלה:

[...]

(4) הגבלות כאמור בסימן א' לפרק ז' או חלקן, שיחולו על היחיד לתקופה שיוורה בית המשפט, אם מצא כי ההגבלות הן נחוצות לצורך לשם הגנה על הנושים או כדי למנוע מהיחיד להגדיל את חובותיו; לעניין זה, חזקה כי ההגבלות נחוצות אם מתקיים בחייב תנאי מהתנאים להארכת תקופת התשלומים כאמור בסעיף 163(ג) עד (3).

(5) הכשרה להתנהלות כלכלית נכונה שיעבור היחיד, אם מצא בית המשפט כי הנסיבות שהובילו לחדלות הפירעון מצביעות על כך שהכשרה כאמור תסייע לשם שיקומו הכלכלי; השר, באישור ועדת החוקה, יקבע הוראות לעניין קיום הכשרה כאמור;

סעיפים 31, 41א(ג) ו-(ו)129(ה)) וסעיף 279 – השפעת הליכי חדלות פירעון על הליכים פליליים ומינהליים

התפיסה העומדת ביסוד הצעת החוק היא כי ההתייחסות המיוחדת המופנית לחייב במסגרת הליכי חדלות פירעון, ככלל, מוגבלת למערכת היחסים שלו עם נושיו וכעקרון אינה משליכה על הסביבה הרגולטורית שלו ועל חובותיו מכוח הדינים הפליליים והמינהליים.

על כן, במסגרת בקשה למתן הוראות הנאמן לא יכול לפנות לבית המשפט של חדלות פירעון בבקשה כי יכריע בעניין פלילי או מינהלי, זאת בהתאם לגישת פסיקת בית המשפט העליון בעניין זה. התפיסה העומדת ביסוד גישה זו היא כי ראוי שעניינים מינהליים יוכרעו על-ידי הגורם המינהלי הנוגע בדבר הרואה את "התמונה הרגולטורית" בשלמותה ולא על-ידי בית משפט של חדלות פירעון הרואה רק פן אחד של "תמונה" זו. הקושי עם גישה זו הוא שלעתים, במסגרת הפעלת שיקול דעתה המינהלי, הרשות אינה מעניקה משקל מספיק להיותו של החייב בחדלות פירעון, הן לעניין מתן פטור מחובות רגולטוריות שונות והן לעניין מהירות קבלת ההחלטה.

כמו כן, מוצע לקבוע שהקפאת ההליכים לא תחול על הליכים פליליים ומינהליים. עם זאת, סוכם כי יהיו מספר חריגים לכלל זה: ראשית, הליכי גבייה וכן הליכי גבייה "פסיבית" (התניית ביצוע פעולה מינהלית דוגמת מתן אישור להעברת מקרקעין בתשלום חוב עבר) יוקפאו. שנית, בית המשפט יכול להורות על הקפאת הליכי אכיפה מינהליים בנסיבות חריגות אם מצא כי ניהול ההליך באותו מועד יפגע בהליכי חדלות הפירעון (למשל, הליך להטלת עיצום כספי מכוח חוק ניירות ערך).

31. (א) הקפאת הליכים לא תחול על הליכים פליליים ועל הליכים מינהליים
סייג לתחולה על
הליכים פליליים
ומינהליים

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הקפאת הליכים תחול על הליכי גבייה, ובכלל זה רשות מינהלית אינה רשאית להתנות את ביצועה של פעולה מינהלית בתשלום חוב עבר שחלה לגבי הקפאת הליכים.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), בית המשפט רשאי להורות על הקפאת הליכים בהליך להטלת עיצום כספי אכיפה מינהלי בנסיבות חריגות ולתקופה שיקבע, אם מצא כי ניהולו של הליך זה באותו מועד יפגע בהליכי חדלות הפירעון. בנסיבות העניין אין עוד תועלת ממשית בהמשך ניהולם של הליכים אלה.

(ד) בית המשפט רשאי לבקש מרשות מינהלית שבה מתנהל הליך מינהלי הנוגע לתאגיד, לדווח לבית המשפט במועד שיקבע על התקדמות הליכים אלה.

41. (א) הנאמן רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה למתן הוראות בכל עניין הנוגע למילוי תפקידו או להפעלת סמכויותיו לפי חוק זה.
בקשה למתן הוראות

(ב) היה בבקשה למתן הוראות כדי להשפיע על זכויות צד שלישי שאינו התאגיד או הנאמן והיא אינה תביעת חוב המוגשת לפי פרק א' לחלק ד', תידון הבקשה בבית המשפט אם מצא בית המשפט כי התקיימו כל אלה:

(1) בירור העניין במסגרת בקשה למתן הוראות נדרש לשם ביצוע יעיל של תפקיד הנאמן;

(2) העניין אינו מחייב בירור עובדתי מורכב;

(3) אין בבירור העניין במסגרת בקשה למתן הוראות כדי לגרום לפגיעה מהותית בזכות דיונית של בעל דין.

(ג) בבקשה למתן הוראות לא יכריע בית המשפט בהליך פלילי או בהליך

מינהלי.

סמכות כללית 279. (א) בית המשפט מוסמך, בכפוף להוראות לפי חוק זה, להחליט בכל שאלה

שבמשפט או שבעובדה, המתעוררת בעניין הליכי חדלות פירעון שלפניו או אם

מצא כי הכרעה בה נדרשת לצורך לשם ייעול ההליכים כאמור, למעט החלטה

שעניינה הכרעה בשאלה הנוגעת לבהליכים פליליים או מינהליים.

(ב) בית המשפט הדן בחדלות פירעון לא יוגבל בהפעלת סמכותו על ידי צו

מבית משפט אחר, ולא יהיה ערעור על החלטותיו אלא בדרך הקבועה בחוק

זה.

(ג) ניתן צו לפתיחת הליכים, רשאי בית המשפט להורות כי תועבר אליו כל

תובענה שהגיש החייב או שהוגשה נגדו, התלויה ועומדת בבית משפט אחר

ושחלה לגביה הקפאת הליכים לפי פרק ה' לחלק ב', ולגבי יחיד – לפי סעיף

121.

(ד) בית המשפט רשאי לחזור ולעיין בכל צו שנתן מכוח סמכותו לפי חוק

זה, לבטלו או לשנותו, אם השתנו הנסיבות או התגלו עובדות חדשות

המצדיקות זאת.

(ה) בית המשפט רשאי לקבל בכל עניין את הראיות בעל פה או בתצהיר;

השר רשאי לקבוע הוראות לעניין זה.

סעיפים 29(6) ו-175 – היחס לריבית פיגורים על תשלומים עונשיים

בעקבות דיוני הוועדה, סוכם כי יובהר שהקפאת ההליכים הכרוכה בהליכי חדלות פירעון תמנע צבירת קנס פיגורים על חובות עונשיים (קנסות פלילים או עיצומים מינהליים) בתקופה של הליכי חדלות הפירעון, זאת משום שבתקופה זו החייב אינו רשאי לשלם חובות עבר אלא בהתאם להסדרים הקבועים בחוק, ועל כן, אין זה הוגן שיחויב בסנקציה בגין אי תשלום זה.

בנוסף, סוכם כי בית המשפט יהיה רשאי בנסיבות חריגות להעניק הפטר גם על ריבית פיגורים שנצברה על חוב עונשי לפני פתיחת הליכי חדלות פירעון (וזאת לצד סמכותו בנסיבות חריגות להעניק הפטר גם על חוב מזונות).

הקפאת הליכים 29. הקפאת ההליכים נגד התאגיד עם מתן צו לפתיחת הליכים משמעה כי –

נגד התאגיד

[...]

(6) לא תתווסף ריבית פיגורים, קנס פיגורים או כל תשלום דומה לזה

שהחייב נדרש לשלם בשל אי-תשלום תשלומים שהוא חב בהם במועד, על

תשלום עונשי שהוא חוב עבר.

- (1) תשלום עונשי;
- (2) חוב שנוצר בדרך מרמה או הנובע מעבירת גניבה או מעבירת מין או אלימות חמורה כהגדרתה בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001;
- (3) חוב מזונות שהחבות בו היא לפי פסק דין.

(ב) על אף הוראת האמור בסעיף קטן (א), בית המשפט רשאי, בנסיבות חריגות המצדיקות זאת, להורות כי ההפטר יחול על החובות המפורטים להלן, כולם או חלקם, ורשאי הוא להתנות החלת הפטר כאמור בתנאים:—

- (1) ריבית, קנס או תשלום אחר בשל אי-תשלום במועד של תשלום עונשי בתקופה שקדמה למועד מתן הצו לפתיחת הליכים;
- (2) חוב מזונות שהחבות בו היא לפי פסק דין.

(ג) נוסף על האמור בסעיף קטן (א)(2), רשאי בית המשפט רשאי להורות כי ההפטר לא יחול על חוב עבר שמקורו בחובות תשלום פיצויים לפי סעיף 77 לחוק העונשין, אף אם אינה נובעת מעבירה לפי סעיף קטן (א)(2) אם מצא כי הדבר מוצדק לאור לנוכח מהות העבירה שבשלה הוטלו הפיצויים, חומרתה או נסיבותיה.

סעיפים 33 ו-37 - מינוי נאמן לתאגיד בהליכי חדלות פירעון; סעיפים 125 ו-126 - מינוי נאמן ליחיד בהליכי חדלות פירעון

בתאגידים – הממונה נדרש להמליץ לבית המשפט על שלושה עד חמישה מועמדים לתפקיד נאמן מתוך רשימת נאמנים שתגובש על-ידי ועדה ציבורית ויבחרו על-ידו על-פי אמות מידה שוויוניות. בית המשפט יבחר נאמן מתוך הרשימה, על-פי בחירתו, או מתוך אחד המועמדים שהומלצו על-ידי הממונה, התאגיד או נושיו. עם זאת, אם מינה נאמן שלא הומלץ על-ידי הממונה הוא נדרש להתייחס לכך בהחלטתו. מטבע הדברים, יש בכך כדי להקנות עדיפות למינוי מועמד שהומלץ על-ידי הממונה. לשם הגברת השקיפות של התהליך, הממונה יידרש לפרסם באופן שוטף מיהם המועמדים לנאמן שהמליץ עליהם ומי נבחר בסופו של דבר.

ביחידים – הממונה יבחר את הנאמן על-פי אמות מידה שוויוניות מתוך רשימת נאמנים שתגובש על-ידי ועדה ציבורית שהרכבה שונה מעט. גם לגבי יחידים יש חובת פרסום, ואולם, בשל האופי השונה של ההליך, הפרסום ייעשה אחת לרבעון ויתייחס למספר התיקים שקיבל כל נאמן בלא פירוט אודות החייבים עצמם.

מינוי נאמן 33. (א) בית המשפט ימנה נאמן ליישום הליכי חדלות הפירעון עם מתן הצו לפתיחת הליכים.

- (ב) הנאמן ימונה מתוך לפי המלצת הממונה או לפי המלצת התאגיד או נושה, בהתאם לסעיף (ג), מתוך רשימת הנאמנים שגובשה לפי סעיף 37 (בסימן זה – רשימת הנאמנים) או לפי סעיפים 35 או 36.

(ג) הממונה ימליץ לבית המשפט על כמה מועמדים לתפקיד הנאמן. שנספרם לא יפחת משלושה ולא יעלה על חמישה, מתוך רשימת הנאמנים; הממונה יבחר את המועמדים שעליהם ימליץ על פי אמות מידה שוויוניות שיגבש ויפרסם באתר האינטרנט שלו; התאגיד וכל נושא רשאים להציע לבית המשפט מועמדים נוספים לתפקיד הנאמן מתוך רשימת הנאמנים. ראולם: אם מינה בית המשפט נאמן שלא הומלץ על ידי הממונה, יתייחס לכך בהחלטתו.

(ד) בית המשפט לא ימנה לנאמן מי שעלול להימצא במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כנאמן לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלו או של קרובו או של אדם אחר שיש לו עמו קשרים אישיים או כלכליים, ובכלל זה אדם אחר שהוא בא-כוח של ניגוד עניינים הנובע מהתחייבות שנתן הנאמן לבעל עניין או לבא כוח של בעל עניין בהליכי חדלות הפירעון.

(ה) בית המשפט רשאי למנות כמה נאמנים אם מצא כי הדבר דרוש בשל טעמים מיוחדים שיירשמו הנוגעים למורכבות ההליך. מינה בית המשפט כמה נאמנים, יקבע את חלוקת הסמכויות ביניהם.

(ו) הממונה יפרסם, באופן שוטף, באתר האינטרנט שלו, את רשימת הנאמנים שעליהם המליץ, ומיהו הנאמן שנבחר בכל הליך.

(א) בית המשפט רשאי למנות נושא משרה בתאגיד לנאמן גם אם אינו כלול ברשימת הנאמנים, אם שוכנע, לאחר שנתן לנושים הזדמנות לטעון את טענותיהם, כי יהיה בכך כדי לסייע להליכי חדלות הפירעון וכי אין בכך כדי לפגוע בנושים; בית המשפט יקבע את סמכויותיו ואת חובותיו של נאמן כאמור בהתחשב, בין השאר, בכך שלא ייווצר ניגוד עניינים בין ובין תפקידו ומעמדו של נושא המשרה בתאגיד.

36. מינוי התאגיד או נושא משרה לנאמן

(ב) מינה בית המשפט נושא משרה בתאגיד לנאמן, ימנה נאמן נוסף מתוך רשימת הנאמנים, ויקבע את חלוקת הסמכויות ביניהם.

37. (א) רשימת הנאמנים תגובש בידי ועדה ציבורית שימנה השר שחבריה הם:

רשימת הנאמנים

(1) שופט בדימוס של בית משפט מחוזי, והוא יהיה היושב ראש;

(2) הממונה ונציגו או שני נציגים מטעם הממונה שני נציגים של הממונה;

(3) נציג לשכת עורכי הדין;

(4) נציג לשכת רואי החשבון.

(ב) כשיר להיכלל ברשימת הנאמנים מי שהוא חבר לשכת עורכי הדין או מי שבידו רישיון לפי חוק רואי חשבון, התשט"ו-1955, והוא בעל ניסיון של חמש שנות עבודה במקצועו, או אדם-מי שהוא בעל מיומנות מיוחדת או ניסיון מוכח בניהול תאגידים בהליכי חדלות פירעון, ובלבד שלא ייכלל ברשימה מי שהורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי, לדעת הממונה הוועדה הציבורית, לכהן כנאמן.

(ג) השר-רשאייקבע, בהמלצת הממונה, ובאישור ועדת החוקה, לקבוע יקבע הוראות לעניין גיבוש רשימת הנאמנים לפי סעיף זה, ובכלל זה בעניינים אלה:

(1) תנאי כשירות נוספים הדרושים לצורך לשם הכללה ברשימה או סייגים להכללה כאמור, ובכלל זה לדרוש הכשרה מקצועית או עמידה בבחינה מקצועית, ורשאי השר לקבוע תנאי כשירות שונים לסוגים שונים של הליכי חדלות פירעון בהתאם להיקפם ומורכבותם;

(2) סדרי עבודתה של הוועדה, ובכלל זה הוראות לעניין פרסום הרשימה ושינויה, לרבות גריעה ממנה.

מינוי נאמן 125. (א) הממונה ימנה נאמן ליישום הליכי חדלות הפירעון עם מתן הצו לפתיחת הליכים.

(ב) הנאמן ימונה מתוך רשימת הנאמנים שגובשה לפי סעיף 126, על פי אמות מידה שוויוניות שיגבש הממונה ויפרסם באתר האינטרנט שלו.

(ג) הממונה לא ימנה לנאמן מי שעלול להימצא במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כנאמן לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלו או של קרובו או של אדם אחר שיש לו עמו קשרים אישיים או כלכליים, ובכלל זה ניגוד עניינים הנובע מהתחייבות שנתן הנאמן לבעל עניין או לבא כוח אדם אחר שהוא בא כוח של בעל עניין בהליכי חדלות הפירעון.

(ד) הממונה רשאי למנות כמה נאמנים אם מצא כי הדבר דרוש בשל טעמים מיוחדים שיירשמו הנוגעים למורכבות ההליך; מינה הממונה כמה נאמנים, יקבע את חלוקת הסמכויות ביניהם.

(ה) הממונה יפרסם אחת לשנתיים רבעון, באתר האינטרנט שלו, את מספר התיקים שבהם טיפל כל נאמן בשנה החולפת.

רשימת הנאמנים 126. (א) רשימת הנאמנים תגובש בידי ועדה ציבורית שימנה השר שחבריה הם:

(1) שופט בדימוס של בית משפט מחוזי, והוא יהיה היושב ראש;

(2) הממונה ונציגו או שני נציגים מטעם הממונה;

(3) מנהל רשות האכיפה והגבייה או נציגו;

(4) נציג לשכת עורכי הדין;

(5) מנהל הסיוע המשפטי או נציגו.

(ב) כשיר להיכלל ברשימת הנאמנים מי שהוא חבר לשכת עורכי הדין, או מי שבידו רישיון לפי חוק רואי חשבון, התשט"ו-1955, והוא בעל ניסיון של חמש שנות עבודה במקצועו, או אדם מי שהוא בעל מיומנות מיוחדת או ניסיון מוכח בניהול הליכי חדלות פירעון, ובלבד שלא ייכלל ברשימה מי שהורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי, לדעת הממונה הוועדה הציבורית, לכהן כנאמן.

(ג) השר יקבע, בהמלצת הממונה, ובאישור ועדת החוקה, רשאי לקבוע הוראות לעניין גיבוש רשימת הנאמנים לפי סעיף זה, ובכלל זה בעניינים אלה:

(1) תנאי כשירות נוספים הדרושים לצורך לשם הכללה ברשימה או סייגים להכללה כאמור, ובכלל זה לדרוש הכשרה מקצועית או עמידה בבחינה מקצועית, ורשאי השר לקבוע תנאי כשירות שונים לסוגים שונים של הליכי חדלות פירעון בהתאם להיקפם ומורכבותם;

(2) סדרי עבודתה של הוועדה, ובכלל זה הוראות לעניין פרסום הרשימה ושינוייה, לרבות גריעה ממנה.

סעיף 119 – סעד זמני בקשת נושה לצו לפתיחת הליכים נגד יחיד

מוצע לקבוע כי בעת שניתן סעד זמני כלפי יחיד בהליכי חדלות פירעון שעניינו מינוי נאמן זמני, אזי המינוי ייעשה על-ידי בית המשפט מתוך רשימת הנאמנים (לפי סעיף 125(ב)), ולא על-ידי הממונה. זאת משום שהכרעה בעניין הסעד הזמני נעשית כחלק מהליך בבית המשפט ואינה מנוהלת על-ידי הממונה.

סעד זמני במסגרת 119. (א) הוגשה בקשת נושה, למתן צו לפתיחת הליכים-רשאי בית המשפט, לבקשת נושה או היחיד, לתת צו זמני המורה על אחד או יותר מאלה, אם שוכנע כי קיימת שיש ראיות לכאורה לכך שמתקיימים התנאים למתן צו לפתיחת הליכים כאמור בסעיף 116:

(1) איסור לבצע עסקאות מסוימות, סוג מסוים של עסקאות או התניית ביצוען של עסקאות אלה באישור מאת בית המשפט;

(2) איסור לפרוע את חובות העבר של היחיד והקפאת הליכים נגד היחיד; ניתן סעד זמני כאמור –

(א) ימנה נאמן זמני לשם שמירה על נכסי היחיד; על מינוי נאמן כאמור יחולו הוראות **סעיף 125(ב)**; בית המשפט יקבע את תפקידו וסמכויותיו של הנאמן הזמני;

(ב) יראו את מועד מתן הסעד הזמני, לעניין הליכי חדלות הפירעון של היחיד, כמועד מתן הצו לפתיחת הליכים;

(ג) יחולו על היחיד ההגבלות המנויות בסימן א' לפרק ז'; בית המשפט רשאי להורות כי הגבלה אחת או יותר לא תחול אם מצא כי **ההגבלה** אינה נחוצה **לצורך לשם** הגנה על הנושים או כדי למנוע מהיחיד להגדיל את חובותיו.

(ב) על סעד זמני יחולו הוראות סעיפים 20(ב) עד (ד), ו-21, בשינויים המחויבים.

סעיף 234 – חובות בדין קדימה

מוצע להוסיף לחובות בדין קדימה חובות של עובדים בשל שכר עבודה או פיצויי פיטורין עד לתקרה הקבועה כיום, ואולם חובות אלה יזכו בדין קדימה רק לאחר ניכוי הסכום שקיבל העובד מהביטוח הלאומי. על-פי מה שנמסר על-ידי נציגי הממשלה, ברוב המקרים של המקרים, הגמלה המשולמת על-ידי המוסד לביטוח לאומי תינתן "כיסוי" מלא לעובד, ולא יוותר חוב בדין קדימה. במקרים שבהם הגמלה לא תעניק "כיסוי" מלא, אזי על היתרה יזכו העובדים לדין קדימה.

כמו כן, מוצע לצמצם את דין הקדימה המוענק לרשות המיסים בגין חובות שנפרסו על-ידה, כך שזה יוכל להתייחס רק **לשלוש שנות מס** שייבחרו על-ידה ("השנים הטובות ביותר") ולא לכל החוב שנפרס. עם זאת, דין קדימה כאמור יוענק גם לרשויות המקומיות וגם למוסד לביטוח לאומי.

לבסוף, מוצע לקבוע כי הסדר הפריסה שיזכה לעדיפות כאמור, יהיה רק הסדר פריסה חתום ובכתב לתקופה העולה על 12 חודשים, וזאת כדי לא להעניק את דין הקדימה לכל פיצול סטנדרטי של חוב לשניים או שלושה תשלומים.

חובות בדין קדימה 234. (א) **החובות העבר** המפורטים להלן הם חובות בדין קדימה והם ייפרעו **לפי** **בסדר עדיפות זה**:

(1) (ב) **חוב בשל שכר עבודה כמשמעותו בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, שמגיע לעובד בעד התקופה שלפני הגשת הבקשה לצו לפתיחת הליכים ובשל פיצויי פיטורין לפי חוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, בניכוי סכום הגמלה המשולמת לפי פרק ח' לחוק הביטוח הלאומי, בסכום שלא יעלה על 25,630 שקלים חדשים לעניין שכר עבודה או על 39,945 שקלים חדשים לעניין פיצויי פיטורין יחד עם שכר עבודה;**

(ג) הסכומים הנקובים בפסקת משנה (א) יתעדכנו ב-1 בינואר בשל שנה, לפי שיעור שינוי השכר הממוצע כמשמעותו בחוק הביטוח הלאומי, ויעוגלו לעשרת השקלים הקרובים; השר יפרסם ברשומות הודעה בדבר עדכון הסכומים.

(12) סכום שהחייב ניכה במקור לפי סעיפים 164 או 170 לפקודת מס הכנסה וטרם העביר לרשות המסים, וכן סכום שהחייב ניכה לפי סעיף 342(ג) לחוק הביטוח הלאומי וטרם העביר למוסד לביטוח לאומי;

(23) חוב מזונות שהחבות בו היא לפי פסק דין ושמועד פירעונו חל לפני מתן הצו לפתיחת הליכים;

(34) קרן חוב מס ערך מוסף לרשות המסים שנוצר ב-12 החודשים שקדמו למתן הצו לפתיחת הליכים;

(45) חוב מס או תשלום חובה אחר שרשות המסים, המוסד לביטוח לאומי או רשות מקומית פרסה את תשלומו לתקופה של 6 חודשים לפחות, על-פי הסדר בכתב החתום על-ידי בהסכמת החייב, לפני מתן הצו לפתיחת הליכים (להלן – הסדר פריסה); דין קדימה לפי פסקה זו יחול על חוב בשל שלוש שנות חיוב במס או בתשלום חובה אחר לכל היותר, מתוך הסדר הפריסה, ואם חל הסדר הפריסה על תקופה ארוכה יותר, יחול דין הקדימה-על שלוש שנים לפי בחירת הגורם בעל החוב;

(ב) אין די בנכסי קופת הנשייה שאינם משועבדים כדי לפרוע את החובות בדין קדימה, ייפרעו חובות אלה מהנכסים שעליהם חל השעבוד הצף.

סעיף 219 – ביטול פעולה המקנה עדיפות לנושים

כזכור, במסגרת הצעת החוק מוצע לכלול במסגרת החריגים לסעיף העוסק במתן עדיפות לנושים, מצב שבו חובו של היחיד למי שאינו קרוב משפחתו אינו עולה על 5,000 ₪. בהתאם למה שסוכם בוועדה, מוצע לחדד כי כאשר מדובר בחוב בגין שכר דירה או שירות מתמשך, הסכום של 5,000 ₪ יחושב על בסיס חודשי.

כמו כן, מוצע לדון בבקשת הממשלה כי תוחרג מהסעיף כליל פריסת חוב הנעשית על-ידי רשות המיסים, המוסד לביטוח לאומי, או רשות מקומית. ההצעה מעוררת קושי משום שהיא פוטרת פריסה כאמור מכל בחינה על-ידי בית המשפט, אף אם היא נעשתה בסמוך למועד חדלות הפירעון ובנסיבות שבהן יש חשש שהפריסה נעשתה במכוון כדי לזכות בדין קדימה.

בנסיבות אלה, כאשר הפריסה נעשתה שלא במהלך העסקים הרגיל, וכדי לזכות בדין קדימה, לא ברור מה ההצדקה להעניק לה עדיפות.

ביטול פעולה
המעניקה המקנה
עדיפות להעדפת
לנושים

219. (א) (1) בית המשפט רשאי להורות על ביטול פעולה שהביאה לפירעון חוב לנושה או לקידומו בסדר הפירעון, ושנעשתה לפני מתן צו לפתיחת הליכים, לרבות פעולה שנעשתה במסגרת הליך גבייה ולרבות העברת בעלות בנכס או שעבוד נכס, בהתקיים כל אלה (בסימן זה – פעולה להעדפת המעניקה המקנה עדיפות לנושה):

(א) מועד ביצוע הפעולה חל בתקופה שתחילתה שלושה חודשים לפני מועד הגשת הבקשה לצו לפתיחת הליכים, ולגבי נושה שהוא קרוב של החייב – שנה לפני המועד האמור; ישיומה במועד מתן הצו;

(ב) במועד ביצוע הפעולה היה החייב בחדלות פירעון;

(ג) בשל הפעולה ייפרע לאותו נושה חלק גדול יותר מהחוב לעומת החלק שהיה נפרע לו במסגרת הליכי חדלות הפירעון לפי סדר הפירעון.

(2) לעניין סעיף זה, חזקה על החייב שהיה בחדלות פירעון בתקופה האמורה בפסקה (1)(א), אלא אם כן הוכח אחרת.

(ב) בית המשפט לא יבטל פעולה לפי סעיף קטן (א) המקנה עדיפות לנושים בהתקיים אחד מאלה:

(1) החייב קיבל במועד ביצוע הפעולה או במועד סמוך לו תמורה הולמת בנסיבות העניין לפעולה שביצע; לעניין זה, לא יראו, שהיא מעבר לפירעון החוב כשלעצמו כתמורה הולמת;

(2) ביצוע הפעולה היה במהלך העסקים הרגיל של החייב והחוב שנפרע בשל הפעולה נוצר במהלך העסקים הרגיל של החייב;

(3) לגבי חייב שהוא יחיד – החוב הנפרע הוא חוב מזונות שהחבות בו היא לפי פסק דין או חוב לאדם שאינו קרובו של החייב, וגובה החוב שנפרע בסכום שאינו עולה על 5,000 שקלים חדשים, ולעניין זה – גובה החוב המירבי) או חוב מזונות שהחבות בו היא לפי פסק דין, היה החוב שנפרע חוב בשל שכר דירה או שירות מתמשך, יחושב הסכום האמור על בסיס התשלום החודשי התקופתי הקבוע בהסכם בין החייב ובין נותן השירות;

(4) לגבי חייב שהוא יחיד – החוב הנפרע הוא חוב מזונות שהחבות בו היא לפי פסק דין.

(ג) הומחה חוב מנושה לאדם אחר לפני מתן צו לפתיחת הליכים, ובשל ההמחאה היה הנמחה, לעניין אותו חוב, לנושה בעל זכויות פירעון מיוחדות שחלות עליו הוראות פרק ו' חלות עליו, רשאי בית המשפט להורות כי זכויות הפירעון המיוחדות לפי אותו פרק לא יוקנו לנמחה; לגבי אותו חוב, אזויות הפירעון המיוחדות לפי אותו פרק, ובלבד שהתקיימו לגבי ההמחאה התנאים שבסעיף קטן (א).

(ד) לעניין סעיף זה, לא יראו פריסת חוב לפי סעיף 234(א)(4) כפעולה המקנה עדיפות לנושים.

סעיפים 235 ו-236 – חובות כלליים וריבית נוספת

התיקונים שנעשו בוועדה נועדו לצמצם את אי השוויון שבין הנושים הפיננסיים, אשר נהנים לרוב מריבית הסכמית ומריבית פיגורים מכוח ההסכם שלהם עם החייב, ובין נושים אחרים, דוגמת ספקים, אשר החוב שלהם אינו נושא ריביות כאמור.

בהתאם לכך, מוצע כי חובות כלליים לא יכללו ריבית פיגורים שנוספה לפני מועד מתן הצו לפתיחת הליכים. בנוסף, מוצע כי חובות כלליים שלא נושאים ריבית מכח ההסכם או הדין, ישאו ריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה.

במקביל, מוצע לערוך את ההתאמות הנגזרות מכך בסעיף 236.

חובות כלליים 235. (א) החובות הכלליים הם החובות שאינם חובות מובטחים, אינם חובות בדין קדימה ואינם או חובות דחויים.

(ב) החובות הכלליים יכללו הפרשי הצמדה שנוספו לפי דין או הסכם עד למועד הפירעון בפועל וכך-ריבית בסיסית שנוספה לפני מועד מתן הצו לפתיחת הליכים, ולא יכללו ריבית פיגורים; ואולם, לא נקבעה ריבית בסיסית לפי דין או הסכם, יכללו החובות הכלליים הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה; לעניין זה – ובכלל זה ריבית פיגורים שנוספה, לפי דין או הסכם, עד למועד מתן הצו לפתיחת הליכים.

”ריבית בסיסית” – הריבית לפי דין או ההסכם שחלה כל עוד החייב משלם את התשלומים שהוא חב בהם במועד;

”ריבית פיגורים” – חלק הריבית הנוסף לפי דין או הסכם על הריבית הבסיסית, שהחייב נדרש לשלם בשל אי-תשלום תשלומים שהוא חב בהם במועד, וכל קנס פיגורים או תשלום דומה לזה בשל אי-תשלום במועד.

ריבית שנצברה **236.** (א) ריבית נוספת שנצברה תבהליכי חדלות הפירעון היא הריבית שנוספה לכל חובות העבר של החייב, למעט חובות דחויים, ממועד מתן הצו לפתיחת הליכים עד לפירעונם, לרבות ריבית שנוספה לחובות מובטחים ו**שלא ניתן לפרוע אותה** מהנכסים המשועבדים. וכן ריבית הפיגורים שאינה נכללת בחובות הכלליים לפי סעיף 235.

(ב) הריבית שנצברה בהליכי חדלות הפירעון הנוספת תיפרע בסדר עדיפות **הזה:**

- (1) ריבית בשיעור לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה;
- (2) יתרת הריבית שנותרה לאחר הפירעון כאמור בפסקה (1).

סעיף 288 – אחריות דירקטור שלא פעל לצמצום היקף חדלות הפירעון

בהתאם למה שסוכם בוועדה, מוצע כי תושמט מן הסעיף ההגנה "האוטומטית" החלה על דירקטורים שפתחו במו"מ מוגן. מצד שני, יובהר כי דירקטור יזכה להגנה אם יוכיח כי הסתמך הסתמכות סבירה על מידע ולפיו התאגיד אינו נמצא בחדלות פירעון.

עוד יובהר כי ניתן לבטח את אחריותו של דירקטור לפי סעיף זה אבל לא ניתן לשפותו או להעניק לו פטור מאחריות משום שיהיה בכך כדי לפגוע בנושי התאגיד. עוד יודגש כי אין בסעיף כדי לגרוע מחובת הזהירות או האמונים המוטלת על הדירקטור מכוח כל דין.

אחריות דירקטור **288.** (א) ידע דירקטור או היה עליו לדעת כי התאגיד נמצא בחדלות פירעון ולא נקט אמצעים סבירים לצמצום היקפה, רשאי בית המשפט לבקשת הנאמן או הממונה, לאחר מתן הצו לפתיחת הליכים לגבי התאגיד, להורות כי הדירקטור יישא באחריות כלפי התאגיד לנזקים שנגרמו לנושי התאגיד בשל מחדלו.

(ב) לעניין סעיף זה, חזקה כי דירקטור נקט אמצעים סבירים לצמצום היקף חדלות הפירעון של התאגיד, אם נקט אמצעים להערכת מצבו הכלכלי של התאגיד ופעל כדי שהתאגיד ינקוט אחד האמצעים כמפורט להלן:

(1) **קבלת סיוע שירותים מקצועיים-מגורמים המתמחים בשיקום תאגידים ופעולה בהתאם ליעוץ שנתנו;**

(2) ניהול משא ומתן עם נושי התאגיד כדי להגיע עמם להסדר חוב;

(3) פתיחה בהליכי חדלות פירעון.

(ג) **החליט תאגיד על פתיחה במשא ומתן מוגן לפי סעיף 338, לא יישאו הדירקטורים של התאגיד באחריות לנזקים כאמור בסעיף קטן (א).**

(ג) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מחובת הזהירות וחובת האמונים של דירקטור לפי כל דין.

(ד) על אף האמור בסעיפים 259 ו-260 לחוק החברות, חברה אינה רשאית לפטור דירקטור מאחריותו לפי סעיף זה או לקבוע הוראה בתקנונה המאפשרת לשפות דירקטור בשל הפרת חובתו לפי סעיף קטן (א).

(ה) לא תקום לדירקטור חבות לפי סעיף זה אם הוכיח כי הסתמך בתום לב הסתמכות סבירה על מידע ולפיו התאגיד אינו נמצא בחדלות פירעון.

סעיף 289 – הפרת חובה בידי בעל תפקיד בתאגיד

בהתאם למה שסוכם בוועדה, מוצע לחדד בסעיף כי הגשת בקשה לחייב בעל תפקיד בתאגיד בפיצויים, תשלום או השבת נכס לתאגיד תיעשה בידי **הנאמן או הממונה**. ואולם, במצב שבו הבקשה מופנית כלפי הנאמן או כונס הנכסים עצמם, היא יכולה להיות מוגשת גם על-ידי **חייב** או **נושה** של התאגיד.

הפרת חובה בידי 289. (א) מצא בית המשפט כי בעל תפקיד בתאגיד **או מי שהיה בעל תפקיד** בעל תפקיד בתאגיד **בעבר או בהווה**, הפר חובה כלפי התאגיד **אשר שמקימה עילה לחיובו בפיצוי**, תשלום או השבת נכס לתאגיד, רשאי הוא, **לבקשת הנאמן או הממונה**, לאחר מתן צו לפתיחת הליכים לגבי התאגיד, **ולבקשת גורם כאמור בסעיף קטן (*).** להורות לאותו אדם לפצות, לשלם או להשיב את **הנכס** לתאגיד.

(י) על אף האמור בסעיף קטן (א), בקשה כאמור באותו סעיף קטן המוגשת נגד הנאמן, נגד מי שפעל מטעמו או נגד כונס הנכסים, יכול שתוגש על ידי **החייב או נושה של התאגיד**.

(ב) לעניין סעיף זה, "בעל תפקיד", בתאגיד – **חבר התאגיד יזם התאגיד** **כהגדרתו בחוק החברות**, נושא משרה בתאגיד, הנאמן או מי שפעל מטעמו וכן כונס נכסים.

סעיף 372 – הוראות מעבר לעניין השעבוד הצף

על-פי ההצעה, בכל הנוגע לשעבוד צף **שנרשם לפני יום פרסומו של החוק**, יחול הדין הישן, אם השעבוד ניתן כערובה ביחס לאשראי שניתן **לפני יום פרסום החוק**, או אם האשראי ניתן **לאחר** יום פרסום החוק, אך הליכי חדלות הפירעון החלו **עד שלוש שנים מיום פרסום החוק** (קרי: שנה וחצי שנים מיום כניסת החוק לתוקף).

הוראות מעבר לעניין שעבוד צף 372. חל על נכס מנכסיו של תאגיד שעבוד צף שנרשם כדין לפני יום פרסומו של חוק זה (בסעיף זה – יום הפרסום), לא יחולו ההגבלות לעניין שעבוד צף שבסעיף 244 וההוראות לעניין חובות בדין קדימה שבסעיף 234 בהליכי חדלות הפירעון המתנהלים לגבי התאגיד, ויחולו לגביו ההוראות לעניין חובות בדין קדימה הקבועות בסעיף 354 לפקודת החברות, כנוסחה ערב יום התחילה, ובלבד שמתקיים אחד מאלה:

(1) השעבוד הצף ניתן בין השאר כערובה להבטחת פירעונו של חוב בשל אשראי שניתן לפני יום הפרסום; לעניין זה, שונה מועד הפירעון או שיעור הריבית אחרי יום הפרסום יראו את האשראי כאילו ניתן לאחר יום הפרסום;

(2) הליכי חדלות הפירעון נפתחו לא יאוחר מתום חמש-שנים שלוש שנים מיום הפרסום.

סעיף 377 – סעיף דיווח

מוצע להוסיף סעיף דיווח לוועדת החוקה – בנוסח שיופץ בנפרד.

דיווח לוועדת החוקה 377. [יתווסף סעיף דיווח שנתי לוועדה על היבטים שונים הקשורים ביישום החוק, ובפרט ביחס לנושאים שנקבעו כהוראת שעה – תשלום גמלה לעובדים של תאגיד בשיקום והמשא ומתן המוגן]